

Smernica 98/5/EG Evropskog parlamenta i Saveta od 16. februara 1998 za olakšavanje delovanja advokata u zemljama članicama, u kojima advokat nije stekao svoju kvalifikaciju. (Službeni glasnik Evropske zajednice L 077 od 14.03.1998 strana 0036-0043)

Evropski parlament i Savet Evropske Unije, na osnovu ugovora o osnivanju Evropske zajednice, posebno na osnovu člana 49 i člana 57, stav 1 i 2, tačke 1 i 3, na osnovu predloga Evropske komisije, nakon pribavljanja mišljenja odbora za privredna i socijalna pitanja, shodno postupku člana 189b ugovora, DONOSI SLEDEĆU SMERNICU:

Član 1: Predmet, upotreba i određivanje pojmova

Ova smernica treba da olakša stalno delovanje advokatske profesije kao samostalnih ili zaposlenih činioaca u državama, u kojima dotični advokat nije stekao svoju kvalifikaciju. U svrhu ove smernice, "advokatom" naziva se ona osoba, koja je pripadnik jedne od država članica, i koja je ovlašćena da svoje delovanje vrši pod jednom od ovih zvanja (u originalu postoji tabela sa nazivima zvanja). "Zemlja porekla" je ona država članica, u kojoj je advokat, pre vršenja advokatske profesije u drugoj zemlji članici, stekao pravo da nosi zvanje, navedeno u gore pomenutoj tabeli. "Zemlja prijema" je ona zemlja članica, u kojoj advokat, shodno odredbama ove smernice, vrši svoju profesionalnu delatnost. "Izvorno zvanje ili naziv delatnosti" je zvanje ili naziv delatnosti zemlje članice, u kojoj je advokat stekao pravo da obavlja svoju profesionalnu delatnost, pre nego što je tu delatnost obavljao u zemlji prijema. "Grupa" predstavlja svako uduživanje po pravu zemlje članice, sa ili bez svojstva pravnog lica, u kome advokati zajednički, ili pod zajedničkim imenom, obavljaju svoju delatnost. "Određeni naziv delatnosti" ili "određena delatnost" je svaki određeni naziv delatnosti ili određena delatnost, koji spada u nadležnost nadležnog organa, kod kog se advokat, shodno odredbi člana 3. mora registrovati, a naziv "nadležni organ" označava takav organ. Ova smernica važi za samostalne, kao i za zaposlene advokate, koji u zemlji porekla, i uz zadržku člana 8. u zemlji prijema, obavljaju advokatsku delatnost. Obavljanje advokatske delatnosti u smislu ove uredbe ne dodiruje pružanje usluga, koje spadaju pod smernicu 77/249/EWG.

Član 2: Pravo na obavljanje delatnosti pod izvornim zvanjem ili nazivom delatnosti

Svaki advokat ima pravo da stalne advokatske delatnosti, navedene u članu 5, vrši u svim drugim zemljama članicama, pod svojim izvornim zvanjem ili nazivom delatnosti. Uključenje u stalež zemlje prijema reguliše član 10.

Član 3: Registracija kod nadležnog organa

Svaki advokat, koji želi da obavlja svoju delatnost u državi članici, u kojoj nije stekao svoje kvalifikacije, mora se registrovati kod nadležnog organa te države članice. Nadležni organ zemlje prijema vrši upis advokata na osnovu povrde o upisu avokata kod nadležnog organa zemlje porekla. nadležni organ može zahtevati da odgovarajuća potvrda ne bude starija od tri meseca. Nadležni organ zemlje prijema obaveštava nadležni organ zemlje porekla o upisu. Za primenu stava 1: u Ujedinjenom Kraljevstvu i u Irskoj, advokat koji želi da obavlja advokatsku delatnost pod nazivom, koji je drugačiji od naziva Ujedinjenog Kraljevstva ili Irske, mora se za delatnost zanimanja "barrister" ili "advocate" registrovati kod nadležnog organa, ili za delatnost zanimanja "solicitor", kod organa, koji je nadležan za registraciju ovog zanimanja. U Ujedinjenom Kraljevstvu je za Irskog "barristera" nadležan organ za zanimanje "barrister" ili "advocate", a za irskog "solicitor", nadležan je organ zadužen za zanimanje "solicitor". Ista odredba važi i za britanske advokate u Irskoj. Ako nadležni organ zemlje prijema objavljuje imena upisanih advokata, objavljuju se i imena advokata, upisanih na osnovu ove uredbe.

Član 4: Obavljanje delatnosti pod izvornim zvanjem ili nazivom delatnosti

Advokat koji svoju delatnost u zemlji prijema obavlja pod izvornim nazivom delatnosti, mora taj naziv voditi na zvaničnom jeziku, ili na jednom od zvaničnih jezika zemlje prijema. Ovaj naziv mora biti formulisan tako, da nije moguća zamena sa nazivom delatnosti zemlje prijema. Radi primene stava 1. zemlja prijema može zahtevati, da advokat koji deluje pod izvornim zvanjem, navede i profesionalnu organizaciju, kojoj pripada u zemlji porekla, ili da navede sud, kod kojeg je u zemlji porekla registrovan za zastupanje. Zemlja prijema može zahtevati, da advokat koji deluje pod izvornim zvanjem, navede upis kod odgovarajućeg organa zemlje porekla.

Član 5: Polje delatnosti

Uz zadržku stavova 2 i 3, advokat koji deluje pod izvornim nazivom delatnosti, obavlja istu delatnost kao i advokati registrovani pod nazivom zemlje prijema, i može pružati pravne savete o pravu države njegovog porekla, pravu Evropske unije, međunarodnom pravu, i o pravu zemlje prijema. On se mora pridržavati važećih pravila ponašanja pred nacionalnim sudovima. Zemlje članice, koje na svojoj teritoriji jednoj određenoj grupi advokata dozvoljavaju sačinjavanje javnih isprava, kojim se dodeljuju prava na upravljanje imovinom preminulih lica, ili kojima se zasnivaju ili prenose prava na nepokretnosti, a koje u drugim zemljama članicama spadaju u delatnost drugih zanimanja, mogu advokata, koji deluje pod izvornim nazivom delatnosti, isključiti iz sačinjavanja takvih javnih isprava. Za obavljanje delatnosti, koje stoje u vezi sa zastupanjem i odbranom stranaka pred sudom, zemlja prijema može, ukoliko je takva delatnost rezervisana za advokate, koji svoju delatnost obavljaju pod nazivom zemlje prijema, zahtevati od advokata koji svoju delatnost obavljaju pod izvornim imenom, da deluju u saglasnosti sa advokatom, koji je registrovan kod dotičnog suda, i koji eventualno snosi odgovornost prema sudu, ili u saglasnosti sa pravnim zastupnikom, koji je registrovan kod tog suda. Radi obezbeđenja pravilne pravne zaštite, zemlje članice mogu propisati posebna pravila za pristup najvišim sudovima, i n.p. dozvoliti pristup specializovanim advokatima..

Član 6: Pravila profesionalne etike

Advokat, koji svoju delatnost obavlja pod izvornim nazivom podleže u svojoj celokupnoj delatnosti, pored pravila profesionalne etike zemlje svog porekla, i pravilima profesionalne etike zemlje prijema i onih advokata, koji u toj zemlji deluju pod nazivom delatnosti zemlje prijema. Za advokate, koje svoju delatnost obavljaju pod izvornim nazivom, mora se u strukovnim organizacijama zemlje prijema obezbediti odgovarajuće zastupanje. Takvo zastupanje obuhvata najmanje aktivno biračko pravo kod izbora za organe tih organizacija. Zemlja prijema može naložiti advokatima, koju svoju delatnost obavljaju pod izvornim imenom, shodno pravilima koje određuje za svoju teritoriju, zaključivanje obaveznog osiguranja od profesionalne odgovornosti, ili učestvovanje u zajedničkom garanciskom fondu. Advokat, koji svoju delatnost obavlja po izvornim nazivom, je oslobođen takve obaveze, ako dokaže postojanje osiguranja ili garanciskog fonda, koje je zaključeno po pravilima zemlje porekla, i koje je po obsegu pokrića i modalitetima odgovara obavezi u zemlji prijema. Ako opseg pokrića i modaliteti samo delimično odgovaraju zahtevima zemlje prijema, može se zahtevati zaključenje dodatnog osiguranja ili dodatne garancije radi pokrića onih delova, koji nisu pokriveni osiguranjem ili garantnim fondom zemlje porekla.

Član: Disciplinski postupak

Ako advokat, koji svoju delatnost obavlja pod izvornim nazivom, povredi pravila, koja su na snazi u zemlji prijema, primenjuju se pravila, upozorenja i pravna sredstva zemlje prijema. Pre otvaranja disciplinskog postupka protiv takvog advokata, nadležni organ zemlje prijema obaveštava nadležni organ zemlje porekla o svim pojedinostima. Podtačka 1 važi obrnuto i u slučaju da nadležni organ zemlje porekla otvori disciplinski postupak. Nezavisno od svog ovlašćenja za odlučivanje, nadležni organ zemlje prijema za svo vreme postupka saraduje sa nadležnim organom zemlje porekla. Nadležni organ zemlje prijema obezbeđuje potrebne uslove za pristup nadležnim instancama za

nadležni organ zemlje porekla. Nadležni organ zemlje porekla odlučuje po svojim pravilima o posledicama odluke nadležnog organa zemlje prijema. Delimično ili trajno povlačenje dozvole za obavljanje delatnosti od strane nadležnog organa zemlje porekla, dovodi automatski do zabrane obavljanja delatnosti u zemlji prijema pod izvornim imenom, ali takva odluka ne predstavlja uslov za odluku nadležnog organa zemlje prijema.

Član 8: Obavljanje delatnosti u radnom odnosu

Advokat, koji je u zemlji prijema registrovan pod izvornim nazivom, može obavljati svoju delatnost kao zaposleni drugog advokata, zajednice advokata ili zajedničke advokatske kancelarije, kao i javnog ili privatnog preduzeća, ako zemlja prijema takvo zaposlenje advokatima dozvoljava, koji svoju delatnost vrše pod nazivom zemlje prijema.

Član 9: Obrazloženje i pravna sredstva

Odluke o uskraćivanju upisa na osnovu člana 3., ili o opozivu upisa, kao i odluke o izricanju disciplinskih mera, moraju se obrazložiti. Protiv takvih odluka može se uložiti odgovarajuće pravno sredstvo, po zakonu zemlje članice.

Član 10: Ravnopravnost sa advokatima zemlje prijema

Advokat, koji svoju delatnost obavlja pod izvornim nazivom, i koji dokaže efektivnu i redovnu delatnost od najmanje tri godine u zemlji prijema u vezi sa pravom zemlje prijema, uključujući i pravo Evropske unije, oslobođen je uslova predviđenih u članu 4. stav 1. slovo b, smernice 89/48/EWG. Pod "efikasnom i redovnom delatnošću" podrazumeva se svrno obavljanje zanimanja bez prekida. Prekidi na osnovu događanja svakodnevnog života se izuzimaju. Dokaz o trogodišnjoj efektivnoj i neprekidnoj delatnosti u pravu zemlje prijema advokat podnosi odgovarajućem organu zemlje članice. U vezi ovoga: advokat podnosi odgovarajućem organu prijemne zemlje članice sve upotrebljive informacije i dokumente, posebno o broju i vrsti obrađenih pravnih stvari; nadležni organ zemlje prijema može proveravati, da li je delatnost obavljena neprekidno i efektivno, i ima pravo da advokata po potrebi zamoli da u pismenoj ili usmenoj formi dostavi navode, koje služe razjašnjenju u vezi navoda i dokumenata, navedenih u predhodnoj rečenici. Odluka nadležnog organa zemlje prijema, kojom se ne odobrava oslobođenje, pošto odgovarajući dokazi nisu dostavljeni, mora se obrazložiti. Protiv takvih odluka može se uložiti odgovarajuće pravno sredstvo, po zakonu zemlje članice. Advokat, koji svoju delatnost obavlja pod izvornim imenom, može u svako vreme zatražiti priznavanje svoje diplome pod uslovima navedenim u smernici 89/48/EWG, radi upisa u advokate u zemlji prijema, i obavljanja delatnosti pod nazivom za tu delatnost zemlje prijema. Advokat, koji svoju delatnost obavlja pod izvornim nazivom, i koji dokaže efektivnu i redovnu delatnost od najmanje tri godine u zemlji prijema, ali je u pravu zemlje prijema proveo neko kraće vreme, može kod nadležnog organa zemlje prijema steći upis u advokate zemlje prijema, i pravo da svoju delatnost obavlja pod nazivom zemlje prijema, bez da za njega važe uslovi smernice 89/48/EWG, član 4. stav 1, slovo b. U vezi toga važi sledeće: Nadežni organ zemlje prijema uzima u obzir efektivnu i redovnu delatnost u toku celokupnog vremenskog perioda, kao i sva saznanja i iskustva u vezi prava zemlje prijema, pored toga učešće na kursovima i seminarima o pravu zemlje prijema, uključujući radno i staleško pravo. Advokat dostavlja nadležnom organu zemlje prijema sve korisne informacije i dokumenta, posebno pravne stavi, koje je taj advokat obrađivao. Da li je taj advokat svoju delatnost u zemlji prijema obavljao efektivno i detaljno, i da li je u stanju da tu delatnost i dalje obavlja, utvrđuje se razgovorom sa nadležnim organom zemlje prijema. Odluka o neizdavanju dozvole nadležnog organa, pošto odgovarajući dokazi nisu dostavljeni, mora se obrazložiti. Protiv takvih odluka može se uložiti odgovarajuće pravno sredstvo, po zakonu zemlje članice. Nadležni organ zemlje prijema može obrazloženom odlukom, u vezi koje postoji pravo žalbe, advokatu uskratiti korišćenje odredaba ovog člana, ako stekne utisak da će se na osnovu disciplinskih postupaka, žalbi ili incidenata ugroziti javni poredak. Predstavnici nadležnog organa, zaduženi za proveru zahteva, obezbeđuju poverljivost dobijenih informacija. Advokat, koji shodno odredbama članova 1,2 i 3 ostvari upis u advokate zemlje prijema, ima pravo

da pored naziva zanimanja, koje odgovara advokatskoj profesiji zemlje prijema, koristi i naziv zanimanja na službenom jeziku ili službenim jezicima zemlje porekla.

Član 11: Zajedničko obavljanje advokatske profesije

Ako je zajedničko obavljanje advokatske profesije dozvoljeno za advokate u zemlji prijema, ista pravila važe i za advokate, koje žele da obavljaju delatnost pod takvim nazivom, ili žele da se kod nadležnog organa upišu. Jedan ili više advokata, koji svoju delatnost obavljaju pod izvornim nazivom, i koji su članovi jedne iste grupe u zemlji porekla, mogu svoju delatnost obavljati u okviru ogranka ili predstavništva svoje grupe u zemlji prijema. Ako su osnovna pravila za takvu grupu u zemlji porekla nespojivi sa osnovnim pravnim i upravnim propisima zemlje prijema, primenjuju se propisi zemlje prijema, ako je pridržavanje tih propisa u opštem interesu klijenata i trećih lica. Svaka zemlja članica pruža grupi od dva ili više advokata, koja pripadaju istoj grupi ili potiču iz iste zemlje porekla, te obavljaju svoju delatnost pod imenom zemlje porekla, pristup mogućnosti zajedničkog obavljanja delatnosti. Ako zemlja delatnosti pruža više oblika zajedničke delatnosti, isti moraju biti dostupni i advokatima, navedenim u stavu 1. Modaliteti, po kojima ti advokati zajednički obavljaju svoju delatnost u zemlji prijema, oslanjaju se na pravne i upravne propise zemlje prijema. Zemlja prijema donosi odgovarajuće mere radi omogućavanja delatnosti) više advokata iz raznih zemalja članica, koji svoju delatnost obavljaju pod izvornim imenom) jednog ili više advokata shodno slovu a) i jednog ili više advokata zemlje prijema. Modaliteti, po kojim ti advokati zajedno sa advokatima zemlje prijema obavljaju svoju delatnost, oslanjaju se na pravne i upravne propise zemlje prijema. Onaj advokat, koji želi da nastavi svoju delatnost pod izvornim imenom, obaveštava nadležni organ zemlje prijema o tome da je član grupe u zemlji porekla, i daje sve podatke o toj grupi. Odstupajući od odredaba broja 1 do 4, zemlja prijema može, u meri u kojoj advokatima iz te zemlje zabranjuje obavljanje delatnosti u grupi sa ljudima, koji ne pripadaju tom staležu, i advokatu registrovanom pod izvornim imenom osporiti pravo da u zemlji prijema deluje kao član grupe. Kao grupa važi ona grupa, kojoj pripadaju osobe van staleža, koje shodno odredbama člana 1 i 2 nemaju kvalifikacije advokata, a delimično ili potpuno predstavljaju kapital te grupe, ili koriste ime te grupe, te de facto ili de jure imaju pravo odlučivanja u toj grupi. Ako su osnovna pravila za takvu grupu u zemlji porekla nespojivi sa osnovnim pravnim i upravnim propisima zemlje prijema, ili sa odredbama podstava 1, zemlja prijema može bez ograničenja shodno broju 1, odbiti otvaranje takve ispostave ili predstavništva

Član 12. Naziv grupe

Nezavisno od pojedinosti obavljanja svoje delatnosti, advokati koji obavljaju svoju delatnost pod izvornim imenom mogu navesti ime grupe, kojoj pripadaju u zemlji porekla. Zemlja prijema može zahtevati, da se pored imena grupe, navede i pravni oblik grupe u zemlji porekla, ili imena članova grupe u zemlji porekla.

Član 13: Saradnja nadležnih organa zemlje prijema i zemlje porekla, kao i poverljivost

Nadležni organ zemlje prijema i nadležni organ zemlje porekla stalno usko saraduju i pružaju jedno drugom potrebnu službenu pomoć (asistenciju), da bi olakšali primenu ove smernice, i onemogućili korišćenje odredaba ove smernice radi zaobilaženja važećih propisa zemlje prijema. Oni obezbeđuju poverljivost informacija, koje razmenjuju.

Član 14: Određivanje nadležnih organa

Zemlje članice su dužne da najkasnije do 14.03.2000 marta odrede nadležne organe, koji su ovlašteni da primaju zahteve navedene u ovoj smernici, i donose odgovarajuće odluke. Zemlje članice o tome obaveštavaju druge zemlje članice i komisiju.

Član 15: Izveštaj komisije

Najkasnije 10 godina nakon stupanja na snagu ove smernice, komisija podnosi Evropskom parlamentu i Evropskom savetu izveštaj o primeni ove smernice. Nakon sprovođenja određenih pretresa komisija podnosi svoje zaključke, kao i predloge za eventualne izmene važećeg sistema.

Član 16: Sprovođenje

Zemlje članice donose potrebne pravne i upravne propise radi ispunjenja ove smernice najkasnije do 14.03.2000. O tome obaveštavaju komisiju. Kada države članice donose takve propise, pri njihovom objavljivanju ukazuju na njihovu vezu sa ovom smernicom. Zemlje članice regulišu pojedinosti ove veze. Zemlje članice saopštavaju komisiji tekst najvažnijih unutrašnjih odredaba u vezi sa ovom smernicom, koje donose u na polju povezanom sa ovom smernicom.

Član 17:

Ova smernica stupa na snagu danom njenog objavljivanja u službenom glasniku Evropske unije.

Član 18:

Ova smernica adresirana je na zemlje članice Evropske unije. Dato u Briselu 16. februara 1998 godine. U ime Evropskog parlamenta, predsednik M.Gil-R obles